

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VII.   Telefon štev. 552   LJUBLJANA, dne 28. februarja 1924.   Telefon štev. 552   ŠTEV. 26.

Višji klet. nadzornik Fr. Gombač:

Ukrepi zaboljšanje vinske trgovine.

Na zborovanju Saveza jugoslovanskih vinogradarjev, ki se je vršil dne 16. t. m. v Trgovski zbornici v Zagrebu ob navzočnosti vinskih producentov in vinskih trgovcev ter raznih strokovnjakov in delegatov iz vseh vinorodnih krajev naše države, so se obravnavala važna vprašanja, tičeča se zboljšanja našega vinarstva, osobito pa zboljšanja vinskega prometa z inozemstvom.

Jugoslovanski vinski izvoz v tujino je razmeroma še prav minimalen, vključno temu, da je naša vlada dovolila posebne izvozne ugodnosti, zato pa nam delajo druge države velike zapreke. Ker se pridelava v Jugoslaviji na 174.000 ha 3.5—4.5 milijona hl vina, bi se lahko izvozilo do 1.5 milijona hektolitrov letno; izvozi se ga pa z veliko mujo le nekaj hektolitrov.

Povsod nam delata veliko konkurenco Italija in Madjarska z njunimi cenimi in močnimi vini. Našemu jugoslovanskemu vinogradništvu pa preti še poseben udarec s strani Italije, ker se le-ta na vse kripilje trudi, da doseže pri novih trgovskih pogodbah tudi dovoljenje za uvoz večje množine

(preko 100.000 hl letno) italijanskega vina v Jugoslavijo.

Da bi naša vlada v to ne privolila, ne more se vsprico današnjih razmer zagotoviti. Zato se je na tem občnem zboru sklenilo ter odposlala ministru v Beogradu resolucija, da se uvoz italijanskega vina v Jugoslavijo absolutno ne sme dovoliti, ter da se pritegne k tozadevnim pogajanjem tudi strokovni vinogradski, odnosno vinski-trgovski ekspert.

Važen je tudi sklep, da se sedanji vinski zakonik, ki je za Slovenijo drugačen, za Hrvatsko, Dalmacijo in Vojvodino zopet drugačen, dočim ga Srbija sploh še nima, predružači in za celo državo zjednači ter da se vpelje v celi državi strožja vinska kontrola v smislu novega zakona, ki se mora še v teku tega leta udejestiti. Seveda bo morala vlada, ako se bo morala kontrola res po novih predpisih izvrševati, to akelfo tudi s primernimi krediti podpreti, ne pa tako skopariti, kot se sedaj to dela. Zato pa je sedanja vinska kontrola precej od muh. — Prihodnji občni zbor tega »Saveza« bo septembra v Mariboru.

Zopet krošnjariji.

Nadaljnji nedostatek, ki se opaža pri krošnjarstvu, je ta, da se v zadnjem času posebno v logaškem okraju opetovano pojavljajo hrvaški krošnjariji, ki obenem sejmarijo. Ti krošnjariji, ki prihajajo povečini iz kotarske oblasti Jaska in ki posedujejo tako krošnjarske knjižice kakor tudi obrtne liste za sejmarstvo, so deloma ljudje, ki se po okolnostih pečajo i s lihotapstvom in ogrožanjem življenja ter telesne varnosti drugih, kakor kažejo orožniške ovadbe. Vsi pa delajo občutno konkurenco domačim trgovcem in sejmarjem. Dopusčanje te konkurence ni na mestu glede na utemeljene pritožbe slovenskih trgovcev o ravnanju ž njimi na hrvaških sejmi in s strani nekaterih hrvaških oblastev, v drugem oziru bi pa tudi nasprotovale obstoječim predpisom in favoriziralo nedomačine proti domačim.

Po naredbi avstrijskega trgovskega ministrstva z dne 23. dec. 1881, drž. zak. št. 2 iz leta 1882, je združitev krošnjarjenja in sejmo-

vanja nedopustna, tako da more ena in ista oseba izvrševati le enega ali drugega teh pridobitnih poslov. Dalje je krošnjarjem izrecno prepovedano obiskovanje sejmov in prodajanje njihovega blaga na odprtih stojnicah ali v trdnih prodajalnicah ob času sejmov.

Temu v Sloveniji veljavnemu predpisu se morajo tukaj ukloniti tudi hrvaški krošnjariji in smejo, v posesti obeh pravic, izvrševati v Sloveniji le eno izmed njih, pri čemer jim je prosta izbira. V interesu narodnega gospodarstva vobče, stalne trgovine posebej in tudi v prid javne varnosti je pač, da se odkloni vizum krošnjarskih knjižic nedomačinom, ker je še domačih krošnjarjev preveč in so ravno nedomačini oni, na katere se nanaša večina pritožb in ovadb.

Izvrševanje sejmarstva in krošnjarstva obenem se tedaj mora zabraniti in je tudi v tem pogledu že potrebno ukrenjeno. Poskrbljeno je dalje, da se z zgornjim predpisom seznanijo nadzorstveni organi in hrvaška oblastva v svrhu eventualne publikacije.

Ivan Bratuž.

Svečarska industrija in obrt v Sloveniji. (Konec.)

Naša država bi morala vsekakor znižati voznino za prevoz svečarskih surovin po železnici iz inozemstva do krajev, v katerih se nahajajo razne naše svečarne, kakor tudi pri izvozu svečarskih izdelkov v orient, sicer bodo morale svečarske industrije opustiti vsako misel na izvoz sveč že iz vzroka, da se njih surovine in izdelki prevažajo po naših železnicah, ki so najmanj še enkrat tako drage kakor železnice katerekoli druge države. V dokaz temu hočem navesti samo dva primera:

1. Voznina za 1 vagon = 10.000 kg parafina iz Trsta do Postojne stane z vsemi carinskimi pristojbinami 340 lir ali pa 1190 Din, računeno po kurzu 1 lira = 3.50 Din, iz Postojne do Ljubljane pa plača isti vagon za mnogo krajšo pot 2440 Din, vključivši razne pristojbine.

2. Voznina za 1 vagon = 10.000 kg sveč v zabojih iz Ljubljane do Djevdjelija (jugoslovansko-grška granica) znaša 22.850 Din, iz Ljubljane preko Trsta do cif Soluna pa le okoli 11.000 Din; v tej vsoti so všteti tudi stroški, ki se plačujejo v zlati valuti pri prevozu blaga po morju.

Za izvoz v navedene države bi prišle v prvi vrsti v poštev stearinske, polstearinske ter še cenejše kompozicijske sveče, katere poslednje bi pa morale imeti višje tarife kakor parafin in bi nikakor ne smeje biti prozorne. Svečarne, ki bi proizvajale sveče za izvoz v gornje države, bi se morale prilagoditi tudi različnim okusom in zahtevam konsumentov glede sortimenta ter pakovanja posameznih omofov, kakor so se morale prilagoditi holandske, angleške, francoske in druge sve-

čarne. V tem oziru se bodo morale naše svečarne še izpopolniti z nabavo raznih še potrebnih strojev in naše ministrstvo za trgovino in industrijo bo moralo priskrbeti podjetjem, ki bodo prišla v položaj, da bodo svoje izdelke izvažala, cene kapitala pri Narodni banki in eventualno tudi vsakolepne subvencije, katere bo država z obrestmi vred dobila nazaj tekom let na davkih.

V kolikor mi je bilo mogoče ugotoviti iz statističnih carinskih podatkov, je v poslednjih dveh letih samo dobroznana svečarna J. Kopač & Co. v Ljubljani zamogla izvoziti v Italijo in Solun okoli 10.000 kg voščenenih cerkvenih sveč in nekaj 1000 kg stearinskih, polstearinskih in kompozicijskih sveč za hišno rabo. Tej tvrdki je bil izvoz navedenih količin kljub visoki italijanski uvozni carini omogočen le vsled tega, ker so konsumentje zahtevali njene izvrstne izdelke, ki so dobro vpeljani na Primorskem že izza predvojnega časa, ker je imela ivrdka pred vojno svoj sedež v Gorici in Trstu.

Od sveč za hišno rabo se v naši državi konsumira največ takih, ki se izdelajo v ljubljanskih treh svečarnah s pomakanjem. Te sveče so zelo bele, goste in gorijo lepo. So pa tudi zelo poceni, kar je glavno pri današnji vseobči revščini. Sicer izdeluje že prej navedena svečarna J. Kopač & Co. v svojem strojnem oddelku tudi najboljše stearinske, polstearinske in druge kompozicijske sveče, ki se lahko merijo kvalitativno z vsakim inozemskim proizvodom, vendar je poraba teh boljših sveč v naši državi minimalna. Nakupujejo jih v majhnih množinah samo specialne trgovine, ki so pred vojno prodajale stearinske sveče znamke »Apollo« itd. Pred vojno so bile stearinske sveče za tri četrtine krone pri kilogramu dražje v ceni, kakor najcenejše parafinske sveče,

danes pa znaša ta razlika 30 do 40 kron, kar igra pri sedanjí mizeriji veliko vlogo; to je vzrok, da ljudje segajo raje po cenejšem in slabšem proizvodu.

Zbog nadprodukcije sveč se je vnel že v preteklem letu med svečarnami, posebno med ljubljanskimi, ki proizvajajo najcenejše sveče za hišno rabo na podobnih si napravah, hud konkurenčni boj, ki se pa bo še poostiril, ker bo prodaja ljubljanskih sveč v južne kraje naše države vsled visokih železniških tarifov zelo otežkočena, ako ne onemogočena, ker stane prevoz poljskih surovin, v prvi vrsti parafina, do Osijeka in Broda, kjer so konkurenčna podjetja, ravno toliko kakor do Ljubljane, medtem ko bodo morale ljubljanske svečarne računati še s podvozom sveč iz Ljubljane do Osijeka ali Broda, ki stane okoli 2 dinarja za 1 kg bruto.

Po vojni je vladala v pogledu konzuma sveč v naši državi velika nejasnost, ker so manjkali vsakojaki tozadevni podatki in se vsled tega prav nič ne čudim gospodu načelniku oddelka za industrijo v ministru za trgovino in industrijo g. Milivoju M. Saviću, da je v svoji vse hvale vredni knjigi »Naša industrija in obrt« trdil, da je konsum sveč v naši državi za štiri- do petkrat večji kakor produkcija. V resnici pa je zadostovalo, da se je produkcija tekom leta 1921. zvišala samo za 100% (enkrat) in domači trg je bil nasičen.

Zdelo se mi je potrebno, da orišem popolnoma nepristransko naši javnosti sedanjí položaj svečarske industrije in obrti, ker so v tem oziru razširjena različna mnenja. Mnogo je namreč še interesentov, ki ustanavljajo ali pa so namenjeni ustanoviti nova svečarska podjetja, opiraje se edinole na gornjo izjavo gospoda načelnika Savića.

Občni zbor gremija trgovcev v Celju.

V ponedeljek, dne 25. februarja 1924 se je vršil ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma v Celju redni letni občni zbor gremija. Zboru je predsedoval načelnik g. Rudolf Stermecki, ki je pozdravil navzoče, med njimi načelnika »Zveze gremijev in trgovskih zadrug« g. Ivana Jelačina ml., tajnika Zveze g. Ivana Mohoriča, urednika »Trgovskega lista« g. dr. Plessa ter zadrúžnega komisarja g. Ig. Založnika.

Predsednik g. Stermecki je podal obširno poročilo načelstva o vseh važnejših krajevnih in splošnih akcijah gremija ter za splošno trgovstvo važnih vprašanjih tekom leta 1923.

Po pozdravu je gremijalni tajnik g. Veble prečital poročilo, iz katerega je posneti, da šteje gremij 256 članov, od katerih so 3 prostovoljni. Tekom leta je bilo 49 novih prijav, medtem ko je 53 članov položilo obrtovnice. Gremij je imel 18 odborovih sej, na katerih so se obravnavala stanovska in trgovsko politična vprašanja. Gremij je nabiral podatke za trgovinsko pogodbo z Avstrijo, s Češkoslovaško in v zadnjem času za trgovinska pogajanja z Italijo. Tudi je gremij nabiral podatke za jadransko tarifo. Skušal je odpraviti nedostatke pri poštni carinarnici v Celju in se je trudil, da opomore krošnjarski nadlogi. V tej zadevi je bila 30. oktobra p. l. deputacija pri okrajnem glavarstvu, toda žal ni opaziti še uspehov ter intervencije. Gremij si je prizadeval da po

možnosti odpomore slabim poštno prometnim razmeram v Savinski dolini. Mlačnost članov gremija je bila vzrok, da se niso mogle gremijalne akcije tako uspešno izvršiti, kakor bi bilo želeli. Nato je gremijalni tajnik podal račun za leto 1923.

Dohodkov je bilo Din 79.572.74, izdatkov 45.409.—, prebitka tedaj 34.073.65 in skupno s pribitkom iz leta 1922. Din 64.457.22.

Po poročilu računskih preglednikov, se je sklenilo, da se da tajniku g. Veblu absolutorij.

G. Ivan Jelačin ml. je podal obširno poročilo o zagrebškem kongresu, dalje o važnosti ustanovitve borze v Ljubljani, o izvajanju zakona o pobijanju draginje v drugih pokrajinah naše države. Podal je pregledno sliko delovanja Zveze gremijev, razvoja in napredka gremijalnih organizacij v Sloveniji, ter posebno poudaril pomen Zveze za bodoče naloge, ki čakajo naše trgovstvo v najkrajšem času. Njegova izvajanja so za vse gremijske organizacije odlične važnosti. Zveza trgovskih gremijev je kot stanovska organizacija trgovstva v Sloveniji izraz solidarnosti in skupnosti interesov slovenskega trgovstva. Ustanovljena je bila kot obligatorna zveza prisilnih krajevnih organizacij trgovstva in je postala po ukinitvi te naredbe svobodna društvena organizacija. Tedaj je bilo slovensko trgovstvo postavljeno pred težko preizkušnjo, da si da samo izpričevalo o potrebnosti nadalj-

nega obstoja Zveze radi skupnosti svojih interesov in organizacijske solidarnosti. Zveza je po izvršitvi najnujnejših organizacijskih nalog pri krajevnih organizacijah osnovala na lanskem obnem zboru širši program, da bi mogla na eni strani izdati podpreti in uveljaviti interese slovenskega trgovstva, kakor tudi v večjem obsegu pospeševati strokovno prosveto trgovstva po deželi. V ta namen se je projektirala ustanovitev zastopstva v Beogradu in enkratnega pošiljanja »Trgovskega lista« za vse člane Zveze. Te predloge bi bilo mogoče izpeljati še letos in to pod pogojem, da vsi gremiji storijo napram Zvezi svojo dolžnost in doprinesejo žrtve, ki so potrebne za ustvarjenje zamišljenega programa. Skupnosti interesov se morajo podrediti vsa druga vprašanja, posebno po vprašanje materialnega značaja. Program in naloge Zveze se po podelitvi Slovenije na dve oblasti prav nič ne izpremenijo, ker ostane položaj slovenskega trgovstva in naš gospodarsko politični položaj napram tu- in inozemstvu s to razdelitvijo popolnoma nedotaknjen. Naloge Zveze postajajo vedno obširnejše in dalekosežnejše in sedanji čas zahteva čim intenzivnejši del. Zveza se more uveljaviti le tedaj, ako predstavlja res enotno voljo našega celokupnega trgovstva, ne pa samo enega dela, medtem ko se drugi del na škodo ostalih odteguje skupnemu

delu in za skupno delo potrebnim žrtvami. Navedel je nato niz konkretnih primerov dosedanjih uspehov zveznih akcij, kakor tudi delo »Trgovskega lista« ter ob sklepu pozval vse navzoče, da vstrajajo pri skupni organizaciji v interesu uspešnega nadaljnjega dela.

Zadružni komisar g. Založnik je v daljšem izvajanju poudarjal delovanje Zveze, ki je izvedla strokovno organizacijo trgovstva po celi Sloveniji.

Nato se je enoglasno sklenilo, da ostane celjski gremij včlanjen pri Zvezi gremijev.

Govorili so še tudi gremijalni člani g. Drogenik, Ravnihar i. dr.

Sprejel se je proračun, ki znaša v dohodkih 110.390 Din, a v izdatkih 107.946 Din.

Na predlog gremijalnega člana g. podžupana Žabkarja se je enoglasno sklenilo, da ima biti vsak gremijalni član naročnik »Trgovskega lista«.

Sledila je razprava nekaterih določb gremijalnih pravil, nakar sta bili brez debate sprejeti resoluciji za razširjenje koncesije ljubljanske borze na valutni in devizni promet in proti redukciji zaslužnega zadružnega komisarja g. Ignaca Založnika.

Za pregovore glede združitve z gremijem za politični okraj Celje, za katero se je občni zbor v principu soglasno izrekel, sta se določila g. načelnik in član g. F. Leskovšek.

Nikar še bolj črniti zamorca.

Iz Maribora nam pišejo:

Zagrebski »Der Morgen« od sobote prinaša na prvi strani pod bombastičnim naslovom: »Moratorium! Die Insolvenzenepidemie in Slovenien« posebni brzojav iz Maribora, v katerem objavlja vest o 60 do 70 insolvencah v Mariboru. Kdor to Jobovo vest malo natančneje premoštri, bo kmalu našel, da je pisec ravnal zelo previdno in vendar tudi zelo preračunjeno na eksplozijo velike bombe, ki se imenuje senzacija. To zadnje je mož v polni meri dosegel, in sicer najprej pri uredništvu lista, ki dodaja tej vesti dolgo poročilo, iz katerega se razvidi, da uredništvo »Der Morgen« slepo veruje svojemu poročevalcu v Mariboru. Toda tu ne gre za to, kaj verujejo in kaj ne verujejo gospodje v uredništvu »Der Morgen«, in niti ne gre za to, da se je smejalo tej vesti vse, kolikor je ostalo še resnega v Mariboru, ker vsak otrok ve, da je tako število insolventov naenkrat pravi nonsens, pač pa gre za to, da so to vest posneli tudi drugi listi, kakor »Jugoslovenski Lloyd«, in za to, kako je ta vest učinkovala v inozemstvu, kjer ima mariborska trgovina svoje zveze. Prvi tozadevni odmevi že prihajajo, drugi so na poti, in tako se more res pripetiti, da bo ta popolnoma izmišljena vest spravila mnogo naših tverdk celo v nevarnost, ako se

takoj ne dokaže popolna neutemeljenost teh vesti. Če je imel g. dopisnik zagrebskega lista dober namen in je hotel po zagrebskem listu opozoriti poklicane faktorje na težko krizo, katero preboleva sedaj zlasti naša mlajša trgovina v Mariboru, ker jo tlačijo k tlom davki in vse mogoče druge dajave, ne bi bilo treba brzojaviti v Zagreb takih neutemeljenih vesti, ampak bi raje napisal članek, v katerem bi našteval težka bremena, katere naša vlada na našo trgovino, s pozivom na vlado, naj že enkrat uvidi, da tako ne more dalje in da bo prefirani davčni vijak, poleg velikega pomanjkanja poslovnega kredita in poleg šikan, s katerimi oblajuje naša vlada specijelno Maribor kot obmejno ozemlje skoraj že tri leta, našo trgovino res uničil. Da v tej smeri ne moremo dolgo voziti naprej, je jasno, toda enake razmere vladajo tudi v drugih pokrajinah in popolnoma nepotrebno je bilo, da se radi tega odpošlje še posebna brzojavka iz Maribora v Zagreb. Zamorec sam je že dovolj črn, nikar ga umetno črniti še bolj s takimi vestmi. S takimi senzacionalnimi in neresničnimi vestmi je pri nas dobro vpeljeni »Der Morgen« samo škodoval ugledu, ki ga je do sedaj užival v krogih naših trgovcev kot resen list.

Spomladanski velesemenj v Pragi.

Po dobro uspelem jesenskem velesemnju se lahko pričakuje, da spomladanski ne zaostane za prejšnjim. Do sedaj ni bilo mogoče izdati javnosti poročil že 5 tednov pred velesemnjo kakor takrat. Večina razstavljalnih paviljonov kakor paviljon H (stavbena industrija), D in E (pohištena in gradbena industrija), B (kovinska industrija ter elektrotehnika), B II in Ch (avtomobina industrija), so bili 5 tednov pred začetkom velesemnja zasedeni. Posebno se poudarja, da se spomladanskega velesemnja udeležijo prvovrstne in največje čl. tovarne in kupei najdejo na njem vse, kar jim čl. industrija sploh more nuditi.

I. skupina: stavbena industrija, katero zavzema 68 prvovrstnih exportnih tverdk, ki bodo razstavile vse v to stroko spadajoče izdelke.

Kovinska industrija, ki je že od začetka ponos praških velesemjov, presega na letošnjem vse dosedanje. Najodličnejše firme bodo reprezentirane po najlepših ekspozicijah, nudečih v veliki izbiri vse, kar izdeluje kovinska industrija. Že danes je prigl-

šenih v tej skupini 408 tverdk, ki razstavljajo poleg surovega železa in kovin, lokomobile, železne konstrukcije, traverze, tračnice, vsakovrstna ležišča, stroje za obdelavanje kovin in lesa, orožje in municijo, popolno opremo plinarn, koksarn, premogokopov, cukraren, mesarskih, pekarskih ter slaščičarskih tovarov, stroje za mlekarne, orodje za restavracije, mline, opekarne, cementarne; nadalje vse zračno - tehnične naprave itd. do najmanjšega kluča. 80 tverdk razstavlja vsakovrstno kovinasto blago in gospodarske stroje vseh vrst. Na letošnjem velesemnju se bode vršila prvič avtomobilska razstava. 23 tverdk, domačih in tujih, razstavlja avtomobile vseh svetovnih tverdk, 22 tverdk razstavlja motorna kolesa vseh znanih vrst ter 11 tverdk navadna kolesa in razne avtomobilne dele in priprave.

Elektrotehnika: 73 tverdk razstavlja najraznovrstnejše izdelke elektrotehnične industrije od turbin, dynamov, generatorjev, akumulatorjev, pa do najtanjših in najfinejših žic za elektr. žarnice, poleg najnovejših iznajdb na polju brezžične telegrafije.

Lesna industrija je razdeljena na dve veliki skupini: 1. pohištena skupina, ki obsega popolno opremo pisarn, klubov, spalnic, jedilnic ter salonor in 2. skupina godbenih instrumentov kot: piana, pianina, harmonije, klaviature, ki jih izdeluje 13 svetovno znanih tverdk.

Tekstilna industrija: celemu svetu znana industrija bo na tem velesemnju najbolj zastopana ter je zanimiva po svojih najraznovrstnejših, najmodernejših in najfinejših izdelkih današnje moderne dobe.

Konfekcija: Tu je priglasilo dosedaj svojo udeležbo 68 tverdk, ki bodo razstavljale vsakovrstne izdelke od rokavic pa do najelegančnejših moških in damskih kožuhov.

Galanterija: Med 79 tverdkami bo razstavilo galanterijsko blago tudi 20 jablonskih tverdk, ki se dosedaj velesemnja niso udeležile. K tej skupini se tudi pridružuje godbena industrija, ki obsega vse glasbene instrumente.

Kožna in čevljarska industrija: Tudi ta industrija je številnejše zastopana kot na prejšnjih velesemnjah. 76 tverdk bo imelo veliko izbiro vseh vrst kož in kožnih izdelkov.

Steklo, porcelan, keramika: 72 eksportnih tverdk bo nudilo vsakovrstno votlo, lito, brušeno in barvano steklo. Poleg tega se bodo tu razstavljale tudi dragocenosti iz kamnov, ki bodo reprezentirane od najznamenitejših tverdk kot Sandrik in drug, Bibus in drug itd.

Kemija in zdravilstvo: To industrijo, ki se je po vojni v Čehoslovaški republiko zelo hvalevredno razvila, bo zastopalo 60 tverdk, ki razstavljajo razne vrste zdravilnih mineralnih vod, farmacevtske in dietične aparate ter vse vrste higienskih naprav in potreb.

Jestvine in pijače: Ta skupina je razvrščena v 3 paviljonih in sicer v industrijski palači in paviljonih F in G. Preko 100 firm prinese vse, kar potrebujejo: kolonijalne, delikatesne trgovine, vinarne, restavracije, kavarne ter slaščičarne.

Skupina igrač: Industrija igrač, ki se izenčuje z tujezemsko industrijo, bode sporazumno med prvovrstnimi tovarnami za igrače zelo lepo sestavljena. 46 izdelujočih tverdk bo nudilo kupcem veliko izbiro igrač ter v to stroko spadajoče izdelke.

Grafika, papir in pisarniške potrebščine: Ta skupina bo razstavljena v industrijski palači, kjer bo 96 tverdk razstavljalo rotacijski, tiskarski, pisarniški ter najrazličnejše vrste papirja. Nadalje bodo tu razstavljene tudi vse pisarniške potrebščine, tiskarski in knjigoveški stroji, numeratorji ter drugo.

Dnevno prihaja mnogo prijav, tako da je ravnateljstvo zbog prenapolnenih paviljonov moralo nekaterim zakasnelim prijavitnikom odpovedati.

Kakor je iz tega poročila razvidno, bo letošnji spomladanski velesemenj popolnoma zadovoljil kupce vseh strok ter bo služil v dobro orijentacijo veletrgovcem in trgovcem, ki si žele spopolniti svoja skladišča kakor tudi v kolikor bi se želeli seznaniti s cenami in kvaliteto blaga, ker se padle cene drže na stalni višini, je pričakovati velik kupčijski uspeh.

M. Savič:

Naša industrija in obrt.

(Nadaljevanje.)

Dočim je znašalo število delavk v letu 1892. okoli 30, je število rastlo z dovršenostjo izdelka, ker se je izdelke vedno lažje prodajalo. Tako znaša število delavk sedaj okoli 300, od katerih jih 150 dela v zavodu, ostale pa doma. Po veri jih je 46% pravoslavni, 33% katoliški, 12% muhamedanski in 8% židovski.

Velik uspeh zavoda je povzročil, da so se tudi v drugih mestih ustanovile podružnice. Dobre delavke se je v podružnicah sprejelo za učiteljice, ki so tudi v tej lastnosti imele dobre uspehe. Tako ima v letu 1896. v Kreševu odprta podružnica sedaj 90 delavk. V letu 1905. se je osnovala podružnica v Fojnici in l. 1907. v Čajniču, Foči in Stolcu.

Da bi se preproge izdelovale po pravih orientalskih vzorcih, pri katerih se polaga posebna pozornost na stanovitost in harmonijo barve, je deželna vlada napravila zbirko dragocenih, antičnih, orientalskih preprog in poleg tega pridobila dobrega risarja iz Perzije, ki je trajno zaposlen s sestavo novih, originalnih črtežev.

Za večjo sigurnost, da porabljene barve niso samo lepe in stanovitne napram soncu, ampak tudi pri morebitnem pranju, se preja barve v zavodu, a barvanje nadzoruje ravnatelj zavoda. Fina preja se dobiva iz Angleške. Po naročilu se izdelujejo preproge tudi iz dlake angorske koze, ki se odlikujejo po posebno sijajnih barvah, tako da kažejo barve proti strani, od katere se gledajo, razne nijanse. Preja, ki je v začetku trda, se tekom porabe omehča in so preproge tem lepše, čim dalje se porabljajo. Surova volna se prede v Reichenbergu. Preja se barva izključno z anilinskimi in rastlinskimi barvami. Za barvanje se porabljajo razne kemične sestavine.

Letni promet doseže 130.000 do 140.000 kron; preproge se prodajajo ne le v Bosni, ampak tudi po deželah bivše avstro-ogrskoe monarhije, v Nemčiji, na Angleškem, na Francoskem, pa tudi v Ameriki.

Zavod ima poleg ravnatelja enega risarja, štiri mojstre, dvojce mojstric, tri barvarje in enega mizarja.

(Dalje sledi.)

Trgovina.

Za osnovanje trgevske in obrtniške zbornice v Bitolju. Gospodarski krogi južne Srbije so predložili ministrstvu trgovine in industrije spomenico, v kateri utemeljujejo potrebo osnovanja trgevske in obrtniške zbornice v Bitolju.

Vprašanje jugoslovanske trgevske zbornice na Dunaju. Iz Beograda poročajo, da se je ministrstvo za trgovino in industrijo izjavilo proti ustanovitvi trgevske zbornice na Dunaju, češ, da ima naša država tam svoje organe, ki ščitijo naše gospodarstvo.

Izvoz vina v Kanado. Neka tverdk v Kanadi želi uvažati vino iz Jugoslavije. Interesantom, ki se zanimajo za izvoz vina v Kanado, je natančnejši naslov tverdke v pisarni trgevske in obrtniške zbornice na vpogled.

Mednarodni sejem v Brislu. V Brislu se bo vršil V. oficijelni trgovinski in mednarodni sejem. Prospekt je interesantom na razpolago v pisarni trgevske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

V. Vzorčni semenj v Milanu. V Milanu se vrši od 12. do 27. aprila V. vzorčni semenj. Italijanski generalni konzulat v Zagrebu posreduje pri prijavah naših industrijalcev, ki hočejo razstaviti svoje vzorce.

Blagovna bórza v Parizu se zopet odpre. »Matin« poroča, da vlada v trgovskih krogih mnenje, da bo vlada odprla blagovno borzo že ta teden. Vlada ni sicer izdala še nikakega uradnega poročila, toda pogajanja med trgovci in vlado bodo v kratkem dovedla do ugodnega zaključka.

Francoska zunanja trgovina. Francija je l. 1923 uvozila: za 7478.9 živil, za 20.781.9 surovin in polfabrikatov in za 4353.8 fabrikatov, skupaj za 32.614.6 milijonov frankov. Izvozila pa je: za 3189.3 živil, za 9348.9 surovin in polfabrikatov, za 16.232.4 fabrikatov in za 1660.9 pošilnih paketov, skupaj za 30.431.5 milijonov frankov. Trgovska bilanca Francije je torej 2183 mil. frankov pasivna, dočim je znašal pasivum leta 1922 nad 2551 mil. frankov.

Ruska zunanja trgovina. V decembru 1923 je znašal ruski izvoz 35.749.000 zlatih rubljev, uvoz pa 14.296.000, tako da je ruska trgovska bilanca bila v tem mesecu aktivna za 21.453.000 zlatih rubljev.

Industrija.

»Bistra« kovinska industrija v Domžalah. Ministrstvo za trgovino in industrijo je odobrilo z odlokom z dne 20. novembra 1923, VI. št. 5397, da sme Trgovska banka d. d. v Ljubljani ustanoviti delniško družbo z imenom »Bistra«, kovinska industrija in trgovina d. d. Domžale.

Ne uvažajte tehničnega kazeina iz inozemstva. Centralna mlekarna državnega imetja »Belje« v Belem Manastiru (Ba-

ranja) izdeluje tehnični kazein, čist in zajamčeno prost železnih snovi. Tovarne kartona ter pohištva in upognjenega pohištva, ki potrebujejo navedeni kazein v tehnične svrhe, morejo dobiti od gorinavedene Centralne mlekarne tehnični kazein v poljubnih množinah.

Denarstvo.

Bilanca emisijskega oddelka ruske državne banke. Kakor poroča »Ost-Express«, sklepa bilanca emisijskega oddelka ruske državne banke za prvo polovico februarja t. l. z 31.838.253 červonci, napram 30.395.142 červonci ob 1. februarju. Na novo je bilo izdanih v prvi polovici februarja 1.400.000 červoncev, napram 850.000 v drugi polovici januarja. Prosti ostanek emisijske pravice znaša 138.253 červoncev, napram 95.142 červ. ob 1. februarju. Kritje znaša: Zlato kovano in nekovano 8.753.981, inozemske novčance 6.528.777, trate v inozemski valuti 438.472; diskontirane menice 7 milijonov 819.718, dolgočasne s stvarnimi vrednostmi krite obligacije 7.617.898 červoncev. Celoten obtok červoncev znaša 31.700.000 napram 30.300.000 1. februarja.

Reakcija na budimpeštanski borzi. — Iz Budimpešte javljajo, da je vodila v zvezi z odredbami vlade nastopivša mlačnost borze le dni do pravca de-rute. Papirji so izgubili do 30%.

Ogrski diskont. Kakor javljajo iz Budimpešte je državni novčanični zavod z 21. februarjem določil menični eskont v hranilnih kronah z desetimi in obrestno mero z enajstimi procenti.

Ogrski bankovci po 500.000 K. Kakor se poroča iz Budimpešte, so ondi izšli ravnokar bankovci po 500.000 o. K.

Močan porast vlog pri dunajskih bankah. V januarju so izredno narasle denarne vloge pri dunajskih bankah. Prirastek znaša 72 milijard napram 37 milijardam v decembru. Dotok je pospeševala še posebna stagnacija, ki je vlada-la na efektnem trgu.

Nove novčance v Rusiji. Z dnem 15. februarja t. l. je Rusija ustavila nadaljno izdajanje papirnatega denarja in začela izdajati državna blagajniška izkazila, glaseča se na zlato vrednost.

Carina.

Ocarinjenje analinskih barv. Generalna direkcija carin je izdala glede ocarinjenja analinskih barv pri uvozu nastopno navodilo: Analinske barve, ki niso pakovane v posebne zavojke za detajlno prodajo, ampak se uvažajo za industrijske namene, v sodih in škatljah, se ocarinijo kot tehnično čiste analinske barve in se ne smatrajo za tipe takih barv. Analinske barve, ki dospo preko meje v posebnih zavojkih, namenjenih za detajlno prodajo, se carinijo na podlagi rezultatov kemične analize, pri čemer se primerja-jo z originalnimi tipi barv iz priznanih svetovnih tovarn.

Nova avstrijska carinska tarifa. Kakor poroča »N. Fr. Pr.«, bo zgrajena nova avstrijska carinska tarifa tako, da se bo držala nekako srednje linije med prostotrgovskimi stremiljenji trgovskih krogov in zahtevami poljedeljstva in industrije po carinski zaščiti. Poljedelski krogi zahtevajo uvedbo carine na žito in moko, čemur seveda ostro nasprotujejo konsumenti in trgovci. Carina na surovo železo se ne upelje, pač pa na polfabrikate železne industrije. Merodajno bo še, da obnovitveni program predvideva tudi gotove dohodke iz carine, ki se bodo morali dobiti na uvozni carini. Domneva pa se, da bi uvedba industrijskih carin import zmanjšala in ne bi pospeševala udejstvitve namere, da se dosežejo pri-merni dohodki.

Carinska meja med Porurjem in Nemčijo. Kakor poročajo nekateri holandski in nemški listi, nameravajo Francozi privoliti, da se odpravi carinska meja med zasedenim Porurjem in Nemčijo.

Davki in takse.

Imenovanja v cenilno komisijo. Delegat ministrstva financ v Ljubljani g. dr. K. Šavnik nas obvešča, da je imenoval v cenilno komisijo za cenilni okraj Kočevje za člana: Ivana Marolta, posestnika v Brinovšici in Petra Lacknerja, posestnika v Zg. Mozlju št. 11; za namestnika pa Franceta Andoljška, posestnika in trgovca z lesom v Karlovcu št. 12 in Lavriča Ivana ml., trgovca iz Travnika št. 68.

Izvoz in uvoz.

Čehoslovaški eksport premoga in koka. V letu 1923 je izvozila Čehoslovaška 1.7 milijonov ton premoga, 0.6 milijonov ton koka in 2.1 milij. ton rujava-ga premoga. Kot odjemalci prihajajo v poštveh: Nemčija okroglo 816.000 ton, Avstrija 668.000 ton, Ogrska 200.000 ton, Jugoslavija 23.078 ton in Svica 6700 ton. Koka se je izvozila v Avstrijo 273.300 ton, v Ogrsko 131.504 ton, v Nemčijo 85.644 ton, v Poljsko 63.586 ton, v Fran-cijo 28.913 ton in v Jugoslavijo 22.425 ton; rujava-ga premoga pa v Nemčijo 1.343.430 ton, v Avstrijo 758.358 ton in v Ogrsko 30.063 ton.

Carine prost uvoz žita v Italijo. Po časopisnih poročilih je rok za carine prost uvoz v Italijo podaljšan do 30. junija t. l.

Angleški izvoz in uvoz v l. 1923. V letu 1923. je Angleška izvozila za 1098, uvozila pa za 824 milijonov funtov šter-lingov blaga.

Iz naših organizacij.

III. redni občni zbor gremija trgovcev za Prekmurje se vrši v nedeljo, dne 9. marca 1924 ob 13. uri v restavraciji gos-poda Dobraj v Murski Soboti.

DOBAVLJA
MILARNA & SVEČARNA
D. D.
LJUBLJANA

Razno.

Izvedba reškega sporazuma. — Dne 28. februarja 1924 bo popolnoma olvojen železniški promet med Jugoslavijo in Reko. Iz Zagreba odpošljejo v to svrhu dve železniški garnituri, od katerih ena bo vršila direktni promet med Bakrom in Reko, druga pa med Bakrom in Sušakom. Dne 27. t. m. popoldne je preiskala železniško progo med Reko in Sušakom italijanska komisija. Italijanski delegati te komisije bodo obiskali jugoslovanske na Sušaku. Italijani so 26. t. m. na Reki nam izročili 6 lokomotiv največjega tipa. Te lokomotive so svoječasno zaplenili, čeprav so bile last naše kraljevine. — Izpraznitev ozemlja severno Reke se je pričela v popolni lišini. Objekt za objektom prevzemajo naše oblasti. Do 27. t. m. opoldne ima biti izvršena izpraznitev vseh nam priznanih krajev severno Reke. Naša delegacija se ima pri razmejitvi proti Italijanom boriti z velikimi težkočami, ker skušajo Italijani vsako ped zemlje ohraniti Reki.

Ureditve svobodne cone v Solunu. Iz Beograda poročajo: Naša komisija, sestavljena iz zastopnikov ministrstev za trgovino in industrijo, za promet ter za finance, je odpotovala v Solun v svrhu ureditve naše svobodne cone. Glavno vprašanje, s katerim se bo bavila komisija, je reguliranje odnošajev z obalno družbo v Solunu. To je družba, ki je zgradila solunsko luko in ki ima pravico, da pobira gotove takse na blago. Naša komisija ima s to družbo urediti, na kak način naj se plačujejo te takse od naše svobodne cone. Najverjetnejša je rešitev, da bo naša svobodna cona plačevala družbi pavšalno določeno svoto na leto.

Francija neče zapustiti Porurja. Francoski delegat v odboru izvedencev se trudi, da bi bili v poročilo, ki ga bodo izvedenci predložili reparacijski komisiji, vključeni stavki, o katerem naj bi se dokazala potreba še nadaljne vojaške zasedbe Porurja s strani Francije. V poročilu bi morala Franciji biti dana tudi garancija za izkoriščanje železnic na zasedenem ozemlju.

Kredit za pobijanje brezposelnosti. — Dolnja zbornica je odobrila danes brez debate kredit 730.000 šterlingov za pobijanje brezposelnosti na Angleškem.

Vodne sile v Avstriji. Računano pri nizkem stanju vode znašajo vodne sile Avstrije pičle 4 milijone bruto P. S. Od teh se da izkoristiti komaj polovico, t. j. nekaj čez poldrugi milijon. Koncem leta 1923 je bilo dejansko izrabljenih 210.000 P. S. V izgradnji so naprave za izkoriščanje še nadaljnjih ca 60 P. S. Ta prirastek sam bo pri dobri polovični izrabi nadomestil porabo okroglo enega milijona ton premoga. Pomembnost tega dejstva kaže dejstvo, da je porabila Avstrija v letu 1922 okroglo 9 milijonov ton premoga, kojega dve tretjini je morala uvoziti.

Splošno padanje cen in mezd na Poljskem. Glasom časopisnih vesti so se začele na Poljskem kazati posledice stabilizacije marke, ki traja že nekaj tednov sem. Cene povsod padajo. Januarske cene v gros in nadrobni trgovini so bile uravnane na dolarsko stanje 13 milijonov, sedaj pa se prilagodijo dolarskemu kurzu 9.4 milij. Znižanje mezd znaša 10 do 15%. Prehod od inflacije k stabilizaciji spremlja nastop težke krize v celotni poljski industriji. Mnogi veleobrati so morali ukreniti občutne redukcije. Od 67 steklarn jih počiva 21, v metalur-gični industriji je ustavljenih 40% obratov, prav tako v kemični. Izredno neugoden položaj v tekstilni panogi, ker je razpečevanje radi pričakovanja znižanja cen popolnoma zastalo. Varšavska vlada je uvedla akcijo za olajšanje industrijske krize ter znižala prometni davek na 1%; razen tega se imajo ukiniti izvozne pristojbine za naftne produkte, v teku so še druge davčne olajšave, ki se tičejo predvsem premoga, fužin, cementnih in kemičnih tovarn.

Poljske premogovne cene in delavni čas. Na zahtevo poljskega trgovskega ministrstva, da šlezka premogovna industrija zniža cene premogu, je ta odgovorila, da to stori, ako se podaljša delovni čas pod zemljo na 8 in pol ure, na dnevu pa na 10 ur. Tozadevna pogajanja med delavci in industrijo so v teku.

Nova ruska carinska tarifa. Ravnokar je objavljena nova ruska carinska tarifa, ki nosi karakter protekcionizma, ponekod celo prohibitivizma. Napram dose-danji tarifi so postavke v splošnem precej povišane, posebno na industrijske proizvode, ki se izdelujejo v Rusiji. Znižana je carina na kavo, čaj, posamezna zdravila, kakor jod, na nekatere surovine, kakor usnje, sredstvo za strojenje, plutovino in bombaž. Carine prosti so nekateri poljedelski stroji in aparati, kateri se v Rusiji ne izdelujejo. Postavk je 985. Za azijsko sosedno kitajsko mejo in za pristanišča tihega oceana so uvedli diferencijalni tarif. Tarif uvaža mesto dose-danega ruskega meterski utežni sistem.

Avstrijsko-nemška carinska pogajanja. Glasom dunajskih vesti se začno v najkrajšem času carinska pogajanja med Avstrijo in Nemčijo.

Licitacija v mariborski zastavljalnici. (Gospoka ul. 46) se vrši dne 12. marca t. l. in sicer za efekte od štev. 9680 do štev. 12.075 in za dragocenosti od štev. 14.100 do štev. 17.010, ako se do 8. marca t. l. ne prepišejo ali pa zamenjajo.

Družbe z omejeno zavezo v Češko-slovaški. — Koncem julija 1925 je znašalo število češkoslovaških družb z o. z. 2247. Podpisana temeljna glavnica je znašala 921 milijonov, v gotovini vplačana 766 milijonov, v stvarnih dajalvah pa 64 milijonov čK. V Pragi sami se je našlo 708 družb z omejeno zavezo.

Indeks za preživljanje v Nemčiji. Po stanju z dne 11. februarja t. l. je znašala indeksna številka za preživljanje 1.03 bilijonkratni mnogokratnik predvojnih cen. Iz za zadnjega tedna se je znižala za 1%. Uradna indeksna številka za veletrgovino je dosegla dne 12. februarja 115.4 točk, kar znači napram prejšnjemu tednu zvišanja za 1.3%.

Tržna poročila.

Novosadska blagovna borza (26. t. m.). Pšenica: baška, 79 do 80 kg, 2 odst., duplikat kasa, 5 vagonov 335 do 337.50; 79 do 80 kg, 2 odst., duplikat kasa, 3.5 vagona 335; franko Klenak, 25 odst. kasa, 5 vagonov 317.50; sremska, 80 do 81 kg, 2 odst., 2 vagona 335; Zenta, 79 do 80 kg, duplikat kasa, 4 vagoni 332.50. — Turšica: baška, duplikat kasa, 5 vagonov 250; marec-april, duplikat kasa, 28 vagonov 252.50 do 255; april-maj, 15 vagonov 260; sremska, 5 vagonov 255. — Fižol: baški, 1 vagon 685. — Moka: banatska »6«, 3 vagoni 300 do 310. Otrobi: baški, 1 vagon 190. Tendence nespremenjena.

Živinski sejem v Mariboru 26. t. m.). Dogon: 11 konj, 5 bikov, 175 volov, 229 krav in 3 teleta, skupaj 423 komadov. Cene za kg žive teže: voli debeli 13 do 16.25, poldebili 11.25 do 12.25, plemenski 10 do 11, klavne debele krave 11 do 12.50, plemenske krave 10 do 11, krave za klobase 9 do 10, molzne krave 11 do 13.25, mlada živina 11 do 12.50. Mesne cene: volovsko meso I. 25 do 27, II. 22 do 24, meso bikov in krav 19 do 20, teletje meso I. 32, II. 28, sveže svinjsko meso 30 do 40. Kupčija je bila to pot malo boljša, vendar se še ni prav razvila. Naše cene so za izvoz še vedno previsoke. Tudi domači mesarji so malo kupovali. Za izvoz sta bila prodana dva vagona živine za v Italijo.

Zateški hmeljski trg (25. t. m.). Na trgu je postalo mirnejše. Prošli teden je bilo zelo malo prometa. Cene so še visoke, vendar so oslabele na povprečno 6800 Kč za 50 kg.

Vabilo

na
redni letni občni zbor
Zveze tobačnih glavnih založnikov Slovenije
ki se bo vršil dne 12. marca 1924 ob
2. uri popoldne v mali dvorani Narodnega doma v Celju.

DNEVNI RED:

1. Poročilo starega odbora.
2. Volitev novega odbora.
3. Določitev članarine.
4. Slučajnosti.

Vsi glavni tobačni založniki Slovenije se vabijo, da se občnega zbora gotovo udeleže.

Za Zvezo glavnih tobačnih založnikov Slovenije s sedežem v Celju:

Finžgar,
t. č. predsednik.

Dobava, prodaja.

Dobava kolesnih obrobov za lokomotive in vagona. Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje dobavo 172 komadov kolesnih obrobov za lokomotive in vagona. Pogoji se nahajajo v pogled pri ekonomskem odelenju, Gosposvetska cesta, vsak delavni dan od 10. do 12. ure popoldan, kateremu je vpsolati kolkovane ponudbe do 8. marca 1924.

Dobava raznega materiala. Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje dobavo mila, loja, sveč, krtač, omel, plinovih mrežic, stenja, olja, kolomaza, vrvice, prediva, steklarskega kita, salmijaka, čopičev, krede, vazelina, mineralnega olja, tovozne masti, šip itd. Informacije glede kvalitete, dobave in drugih pogojev so na razpolago vsak delavnik od 10. do 12. ure dopoldan pri ekonomskem odelenju, kateremu je vpsolati kolkovane ponudbe do 10. marca 1924.

Dobava denaturiranega špirita. Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje dobavo 2000 l denaturiranega špirita, ter je dostaviti tozadevne ponudbe najkasneje do 5. marca 1924.

Dobava žične pletenine. Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje dobavo 3000 kg žične pletenine (Drahtgeflecht) štev. 9. in 2000 kg iste štev. 8.

Dobava raznega materiala. Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje dobavo: smirkovega platna raznih števil, grafit-asbestne vtesnitve, okroglega železa dobro varljivega, Münz-ove kovine, mazilnih blazinic, zakovic za tenderje, vijakov z maticami in cinkovih trakov za elemente.

Dobava rastlinskega kleja. Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje dobavo 10.000 kg rastlinskega kleja, ter je sestaviti tozadevne kolkovane ponudbe najkasneje do 5. marca 1924.

Pogoji se nahajajo v vpogled pri Ekonomskem odeljenju Direkcije državnih železnic v Ljubljani, Gosposvetska cesta (nasproti velesojma), vsak delavni dan od 10. do 12. ure predpoldan.

Dobava raznega materiala. Pri intendanturi III. pomorske obalske komande v Tivtu (Boka Kotorska) se bo vršila dne 18. marca t. l. ofertalna licitacija glede dobave raznih potrebščin (ščetke, milo, sveče, naftalin, vosek, vazelin, loj, smirek, soda itd.).

Dobava železnega, kovinskega, vrvarkega, gradbenega, steklenega in drugega materiala. Pri odeljenju za mornarico v Zemunu se bo vršila dne 17. marca t. l. ofertalna licitacija glede dobave železnega, kovinskega, vrvarkega, gradbenega, steklenega in drugega materiala.

Dobava žarnic. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 14. marca t. l. ofertalna licitacija glede dobave večje količine žarnic.

Dobave. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bodo vršile dne 15. marca t. l. naslednje ofertalne licitacije: 1. glede dobave vijakov, 2. železne pločvine in 3. glede dobave rezcepakov, podmetačev in vijakov.

Prodaja lesa. Šumsko-gospodarstveni ured ogulinske imovne općine v Ogulinu bo prodal dne 15. marca t. l. debla raznih vrst.

Dobava premoga. Pri odeljenju za mornarico v Zemunu se bo vršila dne 15. marca t. l. ofertalna licitacija glede dobave 6000 ton kosovnega premoga.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Krompir, zdrav, prebran, kupujem. Pismene ali brzojavne ponudbe z navedbo najnižje cene poslati na **Predojevič, Nova Gradiška**

Priporočamo:
Jos. Petelinc
LJUBLJANA,
Sv. Petra nasip 7.
Najboljši šivalni stroji v vseh opremah Gritznar, Adler za rodbinsko in obrtno rabo, istotam igle, olje ter vse posamezne dele za vse sisteme. En gros!

TEODOR KORN
LJUBLJANA
POLJANSKA CESTA ŠT. 3.
Krovec, stavbeni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacije vodovodov. Naprava strelovodov. — Kopališke in klosetne naprave. Izdelovanje posod iz pločvine za firnež, barvo, lak in med vsake velikosti, kakor tudi posod (škafle) za konzerve.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
prodaja
PREMOG
iz slovenskih premogovnikov
vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo
inozemski premog in koks
vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in briquete.
Naslov:
Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
Miklošičeva cesta št. 15, II. nadst.

Vabilo na
44. občni zbor
Kmetske posojilnice ljubljanske okolice
registr. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani
ki se bo vršil
dne 12. marca 1924 ob 3. uri pop.
v sejni dvorani posojilnice
v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 18.

Dnevni red:

1.) Nagovor predsednika.	6.) Razdelitev dobitka.
2.) Poročilo ravnateljstva.	7.) Volitev predsednika, podpredsednika in treh članov načelstva.
3.) Revizijsko poročilo.	8.) Volitev treh članov nadzorstva.
4.) Poročilo nadzorstva.	9.) Predlogi združnikov.
5.) Odobritev letnega računa.	

V Ljubljani, dne 25. februarja 1924.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA
Dunajska c. 4 (v lastni stavbi).
KAPITAL in REZERVE Din 17,500,000.—
Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.
Telefoni: 159, 146, 458

PODRUŽNICE: Maribor, Novo mesto, Rakek, Slovenjgradec, Slovenska Bistrica
Brzjavlj: Trgovska

EKSPOZITURE Konjice, Meža-Dravograd

STROJI IN APARATI ZA SLADOLED.
TOVARNA ZA HLADILNE OMARE IN HLADILNE NAPRAVE
»DRAVA«, d. d., Maribor
TELEFON 256.
ZAHTEVAJTE PROSPEKTE!

TISKARNA MERKUR
TRG. IND. D. D.
LJUBLJANA
SIMON GREGORČIČEVA ULICA 13
Telefon štev. 552
se priporoča
za naročila vseh v njeno stroko spadajočih del.
Lastna knjigovoznica.
Izvršitev točna in solidna!

Nahrbtnike in naramnice
lastnega proizvoda oddaja na veliko 80% ceneje kot iz inozemstva
IVAN SAVNIK, KRANJ
Slovenija.
Na željo se pošljejo vzorci!

WINOCET
tovarna
vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi
: najfinejši in najokusnejši :
namizni kis iz pristnega vina.
ZAHTEVAJTE PONUDBO!
Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.
Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

ZORA
družba za import la ameriškanskega mineralnega olja, bencina, petroleja, tehnične masle l. t. d. v Ljubljani
javlja tem potem svojim cenjenim odjemalcem in interesantom, da je
preselila
svoje skladišče iz dosedanjih prostorov na Dunajski cesti št. 33 v svoje lastne tovarniške prostore
na Martinovi cesti
med Kolinsko tovarno in tovarno za klej, kamor naj izvolijo poslati stranke svoje voznike. — Naročila sprejema pisarna na Dunajski cesti št. 33. — Telefon 534.

Najugodnejša prilika za nakup vsakovrstnega blaga, ki je razstavljeno v 17 skupinah. — Nad dvatisoč razstavljalcev,
16. — 23. marca 1924.
- Izredne potovske ugodnosti. - 33% popusta na ČSR železnice, veljavno tudi za brzovlake. 75% znižani vizum za potni list.

Mednarodni vzorčni velesojem
Pojasnila in legitimacije daje **Češkoslovaški konzulat** Ljubljana, Breg št. 6
v Pragi
Pojasnila in legitimacije daje **Aloma Company d. z o. z.** Ljubljana, Kongresni trg 3